

UNIWERSYTET WSB **MERITO**
CHORZÓW KATOWICE

wcześniej
Wyższa Szkoła
Bankowa

Bibliotekoznawstwo w szkole

STUDIA PODYPLOMOWE

Program studiów

14

Liczba miesięcy nauki

311

Liczba godzin zajęć

90

Liczba godzin praktyk

14

Liczba zjazdów

3

Liczba semestrów

Podstawy wiedzy o bibliotece (10 godz.)

- Typologia bibliotek
- Biblioteka w systemie kultury
- Rodzaje bibliotek i ich zadania
- Użytkownicy bibliotek
- Działalność bibliotek (usługowa, informacyjna, wydawnicza)

Prawo w bibliotece (10 godz.)

- Podstawowe akty prawne,
- Prawo autorskie i prawa pokrewne,
- Egzemplarz obowiązkowy,
- Kwalifikacje pracowników,
- Kodeks pracy,
- Zamówienia publiczne.

Historia książki i bibliotek (10 godz.)

- Pismo jego istota, funkcje i rozwój,
- Morfologia książki dawnej,
- Charakterystyka produkcji wydawniczej i piśmiennictwa okresu książki drukowanej ręcznie,
- Rewolucja przemysłowa i charakterystyka książki XIX w.,
- Najważniejsze zabytkowe kolekcje,
- Biblioteki w Polsce.

Organizacja i zarządzanie zbiorami w bibliotece (10 godz.)

- Pojęcie dokumentu, podział i charakterystyka zbiorów,
- Specjalizacja w zakresie gromadzenia zbiorów,
- Zasady budowania zasobów w różnych typach bibliotek,
- Zasady gromadzenia zbiorów (kompletność, aktualizacja, selekcja),

- Źródła informacji o dokumentach,
- Źródła gromadzenia zbiorów,
- Ewidencja zbiorów i inwentaryzacja zbiorów,
- Udostępnianie zasobów,
- Digitalizacja,
- Ochrona i konserwacja zbiorów.

Prasa i czasopisma (10 godz.)

- Gromadzenie (od zamówienia do archiwizacji),
- Opracowanie tradycyjne i elektroniczne,
- Rodzaje czasopism specjalistycznych.

Opracowanie formalne zbiorów (10 godz.)

- Normy i standardy opisu formalnego zbiorów bibliotecznych,
- Podział i typologia katalogów,
- Zasady katalogowania alfabetycznego,
- Hasła wzorcowe.

Opracowanie rzeczowe zbiorów (10 godz.)

- Historia klasyfikacji nauk i piśmiennictwa,
- Języki informacyjno-wyszukiwawcze,
- Systemy klasyfikacji (klasyfikacja rzeczowa, Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna, języki haseł przedmiotowych (JHP BN, KABA), deskryptory BN.

Zarządzanie biblioteką (15 godz.)

- Biblioteka jako organizacja (zarządzanie organizacją, style kierowania),
- Struktura różnych typów bibliotek (rodzaje struktur organizacyjnych),
- Zarządzanie strategiczne biblioteką,
- Zarządzanie personelem (pracownicy bibliotek i ośrodków informacji naukowej, zawód, etyka),
- Budowanie efektywnego zespołu (motywowanie, kultura organizacyjna),
- Zarządzanie talentami,
- Analiza ról odgrywanych w zespole,
- Rozwiązywanie konfliktów.

Marketing i promocja (10 godz.)

- Wizerunek biblioteki (marketing biblioteczny, promocja biblioteki w środowisku lokalnym, public relations, reklama, plan marketingowy, strategie promocyjne, sponsoring),
- Badanie potrzeb użytkowników,
- Analiza SWOT,
- Strategia rozwoju biblioteki,
- Organizacja imprez kulturalnych i naukowych.

Komunikacja w bibliotece (10 godz.)

- Społeczne aspekty komunikacji (procesy komunikowania się w społeczeństwie),
- Środki i formy komunikowania,
- Język jako narzędzie komunikacji,
- Etyka komunikacji.

Social media w bibliotece (10 godz.)

- Historia mediów społecznościowych,
- Narzędzia social media (Facebook, Twitter i in.),
- Marketing społecznościowy,
- Budowanie relacji z klientami,
- Webwriting.

Menedżer kultury w bibliotece (10 godz.)

- Szanse i wyzwania dla bibliotek,
- Łączenie bibliotek z instytucjami kultury,
- Animator kultury,
- Organizowanie i prowadzenie działalności kulturalnej,
- Organizowanie imprez kulturalnych i artystycznych,
- Rola i funkcje menedżera kultury.

Nowoczesna biblioteka szkolna (8 godz.)

- Akty prawne regulujące pracę w bibliotekach szkolnych. Standardy.
- Tendencje w rozwoju współczesnych bibliotek szkolnych w Polsce i w krajach Unii Europejskiej.

- Wskazanie zmian i oczekiwań użytkowników bibliotek szkolnych i pedagogicznych.
- Podstawowe zadania nauczyciela-bibliotekarza.
- Ewaluacja. Ocena jakości i efektywności pracy biblioteki szkolnej.

Czytelnictwo (10 godz.)

- Czytelnictwo a komunikacja społeczna,
- Współczesna wiedza o czytelnictwie,
- Interdyscyplinarny charakter czytelnictwa,
- Badania czytelnictwa,
- Metody i techniki badań czytelnictwa,
- Czytelnictwo różnych grup wiekowych oraz społecznych,
- Specjalne grupy czytelników.

Źródła informacji (10 godz.)

- Warsztat informacyjny bibliotekarza,
- Tradycyjne i nowoczesne źródła informacji,
- Standardy w działalności bibliograficznej,
- Metodyka bibliograficzna,
- Polskie i zagraniczne spisy i serwisy bibliograficzne (bibliografie narodowe i specjalne, bazy danych),
- Biblioteki cyfrowe,
- Open access,
- Selekcja w Internecie.

Współczesne systemy informacyjno-wyszukiwawcze (10 godz.)

- Systemy biblioteczne,
- Budowa i funkcje systemów bibliotecznych,
- Systemy biblioteczne w polskich bibliotekach,
- Katalogi centralne.

Współczesny rynek wydawniczy (5 godz.)

- Tendencje na polskim i światowym rynku książki (książka tradycyjna i elektroniczna),
- Segmenty rynku książki,

- Publikacje elektroniczne,
- Targi książki,
- Portale i wortale rynku książki,
- Książki nagradzane,
- Podstawy zagadnień wydawniczych i księgarskich,
- Design książki współczesnej.

Polska literatura współczesna (5 godz.)

- Perodyzacja literatury po roku 1939,
- Najważniejsze nurty, tendencje i pokolenia literackie,
- Literatura polska po przełomie 1990 roku,
- Ośrodki kultury polskiej na emigracji,
- Polska literatura współczesna w sieci.

Literatura dla dzieci i młodzieży (7 godz.)

- Książki dla dzieci i młodzieży (geneza, konwencje, tematy, gatunki),
- Rozwój książki dla dzieci,
- Główne nurty powieści dla młodzieży (mody literackie),
- Kanon lektur,
- Edytorstwo książki dla dzieci i młodzieży (ilustracje),
- Literatura dla dzieci i młodzieży w sieci,
- Nagrody (polska sekcja IBBY),
- Prasa dla dzieci i młodzieży.

Dydaktyka (125 godz.)

- **Animacja w bibliotece (15 godz.)**
 - organizacja imprez bibliotecznych
 - nowoczesne metody i techniki promocji czytelnictwa i książki
 - zagadnienia edukacji regionalnej
 - klasyfikacja form i metod pracy z czytelnikiem, działania animacyjne
 - oferty biblioteki adresowane do różnych kategorii czytelników
 - formy działalności edukacyjno-kulturalnej

- gry i zabawy czytelnicze
- konkursy czytelnicze
- **Biblioterapia (15 godz.)**
 - psychologiczne podstawy biblioterapii
 - terapeutyczna funkcja literatury
 - metody i techniki stosowane w biblioterapii
 - wykorzystanie biblioterapii w pracy z czytelnikiem chorym i niepełnosprawnym
 - konstruowanie scenariuszy zajęć biblioterapeutycznych
- **Internet i multimedia w dydaktyce (15 godz.)**
 - materiały dydaktyczne dostępne w Internecie
 - narzędzia do tworzenia cyfrowych materiałów dydaktycznych opracowanie cyfrowych materiałów dydaktycznych
 - prawo autorskie w Internecie
- **Usługi biblioteczne i informacyjne (10 godz.)**
 - charakterystyka współczesnych usług
 - typologia usług
 - promocja usług
 - usługi a czytelnik
- **Metodyka pracy nauczyciela bibliotekarza (20 godz.)**
 - działalność informacyjna
 - praca pedagogiczna z uczniem: uczeń jako użytkownik biblioteki szkolnej
 - praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
 - praca z klasą - kształcenie umiejętności informacyjnych, praca z zespołami uczniów
 - terapeutyczne i kompensacyjno-profilaktyczne funkcje biblioteki szkolnej
 - współpraca nauczyciela bibliotekarza z gronem pedagogicznym
 - rodzice i inni użytkownicy biblioteki szkolnej
- **Organizacja biblioteki szkolnej i pedagogicznej (15 godz.)**
 - kierunki rozwoju bibliotekarstwa szkolnego na świecie i w Polsce
 - podstawy prawne funkcjonowania bibliotek szkolnych i pedagogicznych
 - planowanie i dokumentowanie pracy w bibliotece
 - status nauczyciela bibliotekarza, wymagania kwalifikacje i droga awansu zawodowego

- urządzenie i wyposażenie lokalu
- biblioteki szkolne i pedagogiczne w środowisku
- **Metodyka pracy z czytelnikiem (20 godz.)**
 - użytkownicy bibliotek
 - metody i formy pracy z czytelnikiem dorosłym
 - metody i formy pracy z czytelnikiem trudnym
 - metody i formy pracy z czytelnikiem chorym i niepełnosprawnym
 - edukacja czytelnicza
- **Organizacja biblioteki akademickiej i publicznej (15 godz.)**
 - organizacja i funkcjonowanie biblioteki akademickiej
 - zadania biblioteki akademickiej
 - użytkownicy bibliotek akademickich
 - warsztat pracy naukowej i dydaktycznej
 - pomoc w kształceniu studentów, kadry naukowej
 - organizacja i prowadzenie bibliotek publicznych
 - zadania wojewódzkiej biblioteki publicznej
 - zadania powiatowej biblioteki publicznej
 - upowszechnienie czytelnictwa
 - kształtowanie kultury czytelniczej
 - zaspokajanie potrzeb czytelniczych
 - uzupełnienie działalności innych typów bibliotek
 - kształtowanie kultury czytelniczej
 - zagadnienia prawne i finansowe

Seminarium (6 godz.)

- Przygotowanie do pisania pracy dyplomowej.

Praktyka (90 godz.)

Praktyka dotyczy osób posiadających kwalifikacje pedagogiczne, które chcą pracować w bibliotece szkolnej lub pedagogicznej.

W trakcie praktyk uczestnicy poznają warsztat pracy bibliotekarza. Zapoznają się z wyposażeniem i

dokumentacją biblioteki. Poznają w praktyce zasady gromadzenia, udostępniania, ewidencjonowania, selekcji i ochrony zbiorów. Poznają formy i metody pracy z czytelnikiem wykorzystywane w bibliotece.

Warunki zaliczenia

- Dwa testy półroczne,
- Praca podyplomowa w formie projektu (prezentacja działań praktycznych),
- Praktyka zawodowa dla osób posiadających kwalifikacje pedagogiczne,
- Obrona projektu.